

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 4.9.2019
COM(2019) 396 final

2019/0179 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot wijziging van Verordening (EU) 2019/501 en Verordening (EU) 2019/502 wat de
toepassingsperioden betreft**

(Voor de EER relevante tekst)

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Op 29 maart 2017 heeft het Verenigd Koninkrijk kennisgegeven van zijn voornemen om zich uit de Unie terug te trekken op grond van artikel 50 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Dat betekent dat, indien het terugtrekkingsakkoord¹ niet wordt geratificeerd, het gehele primaire en secundaire Unierecht vanaf de terugtrekkingsdatum niet langer van toepassing is op het Verenigd Koninkrijk. Het Verenigd Koninkrijk wordt dan een derde land.

De terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Unie zonder akkoord zou gevolgen hebben voor de levering van weg- en luchtvervoersdiensten tussen de Unie en het Verenigd Koninkrijk, waarvoor het EU-recht na de terugtrekking niet langer een grondslag biedt. Hierdoor zou de connectiviteit worden verbroken en zouden het weg- en luchtvervoer tussen de Unie en het Verenigd Koninkrijk ernstig worden verstoord.

De Commissie heeft in haar mededeling van 13 november 2018 "Voorbereidingen voor de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie op 30 maart 2019: een noodplan"² een aantal beginselen vastgesteld waaraan noodmaatregelen moeten voldoen, waaronder het beginsel dat noodmaatregelen van tijdelijke aard moeten zijn.

De Europese Raad (artikel 50) heeft op 13 december 2018 zijn oproep herhaald om extra inspanningen te leveren om op alle niveaus voorbereid te zijn op de gevolgen van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk, en daarbij rekening te houden met alle mogelijke uitkomsten.

Bijgevolg heeft de Europese Commissie op 19 december 2018 voorstellen aangenomen voor een aantal noodmaatregelen om de basisconnectiviteit tussen de Unie en het Verenigd Koninkrijk te waarborgen, waaronder voorstellen om de basisconnectiviteit in respectievelijk het wegvervoer³ en het luchtvervoer⁴ te waarborgen. In het licht van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk op 30 maart 2019 hebben het Europees Parlement en de Raad op 25 maart 2019 Verordening (EU) 2019/501 ter waarborging van basisconnectiviteit in het vervoer over de weg⁵ (hierna "Verordening (EU) 2019/501" genoemd) en Verordening (EU) 2019/502 ter waarborging van de basisconnectiviteit in het luchtvervoer⁶ (hierna "Verordening (EU) 2019/502" genoemd) vastgesteld.

¹ Akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (PB C 144I van 25.4.2019, blz. 1).

² COM(2018) 880 final van 13.11.2018.

³ COM(2018) 895 final van 19.12.2018.

⁴ COM(2018) 893 final van 19.12.2018.

⁵ Verordening (EU) 2019/501 van het Europees Parlement en de Raad van 25 maart 2019 betreffende gemeenschappelijke regels ter waarborging van basisconnectiviteit in het goederen- en personenvervoer over de weg in verband met de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Unie (PB L 85I van 27.3.2019, blz. 39).

⁶ Verordening (EU) 2019/502 van het Europees Parlement en de Raad van 25 maart 2019 betreffende gemeenschappelijke regels ter waarborging van basisconnectiviteit in het luchtvervoer in verband met de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Unie (PB L 85I van 27.3.2019, blz. 49).

Overeenkomstig de beginselen die aan de noodmaatregelen ten grondslag liggen, hebben beide verordeningen een beperkt toepassingsgebied en zijn ze gedurende een beperkte periode van toepassing. In het licht van de aanvankelijke terugtrekkingsdatum, maar ook met het oog op mogelijke regelingen om de basisconnectiviteit te waarborgen in het kader van het multilaterale quotasysteem van de Europese Conferentie van de ministers van Vervoer (ECMV), is Verordening (EU) 2019/501 van toepassing tot en met 31 december 2019. Rekening houdend met de in de luchtvaart gehanteerde seizoenen en teneinde het verlenen van luchtvervoersdiensten te vergemakkelijken, is de toepassingsperiode van Verordening (EU) 2019/502 afgestemd op het einde van het IATA-winterseizoen 2019/20.

Verordening (EU) 2019/501 en Verordening (EU) 2019/502 zijn vastgesteld kort nadat de in artikel 50, lid 3, VEU bedoelde termijn een eerste maal werd verlengd tot 12 april 2019. Na de vaststelling van de twee handelingen heeft de Europese Raad (artikel 50), op verzoek van het Verenigd Koninkrijk, op 11 april 2019⁷ besloten de in artikel 50, lid 3, VEU bedoelde termijn verder te verlengen tot 31 oktober 2019.

Tenzij het Verenigd Koninkrijk het terugtrekkingsakkoord uiterlijk op 31 oktober 2019 ratificeert of om een derde verlenging verzoekt, waartoe de Europese Raad (artikel 50) met eenparigheid van stemmen een besluit dient te nemen, verstrijkt de termijn dan overeenkomstig artikel 50, lid 3, VEU. Het Verenigd Koninkrijk wordt vanaf 1 november 2019 een derde land zonder overeenkomst die een ordelijke terugtrekking waarborgt.

In haar mededeling van 12 juni 2019 over de "stand van zaken met betrekking tot de voorbereidingen voor noodmaatregelen voor de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie"⁸ heeft de Commissie geconcludeerd dat alle voorbereidingen en noodmaatregelen van de EU nog steeds adequaat zijn. Het is echter duidelijk dat de verlenging van de termijn van artikel 50, lid 3, VEU met zeven maanden tot en met 31 oktober 2019 gevolgen heeft voor een aantal reeds goedgekeurde noodmaatregelen. Dit heeft met name gevolgen voor noodmaatregelen, zoals Verordeningen (EU) 2019/501 en (EU) 2019/502, die op een bepaalde datum ophouden van toepassing te zijn. In de mededeling van 12 juni 2019 heeft de Commissie zich er reeds toe verbonden na te gaan of deze handelingen een technische aanpassing vereisen om rekening te houden met de nieuwe timing voor de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk.

Met name de toepassingsperiode van Verordening (EU) 2019/501 zou, indien de oorspronkelijke toepassingstermijn tot en met 31 december 2019 wordt gehandhaafd en indien het Verenigd Koninkrijk zich zonder akkoord op 1 november 2019 uit de Unie terugtrekt, slechts twee maanden bedragen, wat niet zou voldoen om het beoogde doel te verwezenlijken, voor zover dat verband houdt met de toepassingsperiode van die verordening.

Evenzo zou de toepassingstermijn van Verordening (EU) 2019/502, indien de huidige toepassingstermijn tot 30 maart 2020 zou worden gehandhaafd, minder dan de helft van de oorspronkelijk geplande toepassingsperiode bedragen. Dit zou de periode gedurende welke luchtvaartmaatschappijen uit het Verenigd Koninkrijk vluchten naar de Unie mogen uitvoeren, aanzienlijk beperken.

⁷ Besluit (EU) 2019/584 van de Europese Raad (PB L 101 van 11.4.2019, blz. 1).

⁸ COM(2019) 276 final van 12.6.2019.

Er moet worden gewaarborgd dat de oorspronkelijke doelstellingen van de reeds vastgestelde noodverordeningen volledig worden verwezenlijkt, voor zover die doelstellingen verband houden met de toepassingstermijn en ondanks het uitstel van de datum voor de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk. Dit voorstel voorziet derhalve in de verlenging van de geldigheidsduur van de Verordeningen (EU) 2019/501 en (EU) 2019/502 met zeven maanden, hetgeen overeenstemt met de duur van de verlenging van de periode van artikel 50, lid 3, VEU. Deze verlenging is in overeenstemming met de beginselen die ten grondslag liggen aan de noodmaatregelen, met name het beginsel dat noodmaatregelen strikt beperkt moeten zijn in de tijd.

Bijgevolg wordt voorgesteld dat de toepassingstermijn van Verordening (EU) 2019/501 zou eindigen op 31 juli 2020 in plaats van op 31 december 2019. Om ervoor te zorgen dat de krachtens artikel 2, lid 3, onder d), van Verordening (EU) 2019/501 geboden mogelijkheid gedurende een zinvolle periode en in de aanvankelijk bedoelde mate beschikbaar is moet de periode gedurende welke in de grensstreek van Ierland cabotagevervoer met passagiers mag worden verricht, worden gedefinieerd als zes maanden vanaf de datum van toepassing van die verordening. Die regel moet de huidige einddatum van 30 september 2019 in die bepaling vervangen. De termijn waarbinnen de Commissie de in artikel 11, lid 1, van de verordening bedoelde gedelegeerde bevoegdheden mag uitoefenen, moet worden aangepast aan de nieuwe datum waarop die verordening ophoudt van toepassing te zijn. De in artikel 2, lid 2, onder b), van de verordening genoemde perioden moeten ongewijzigd blijven.

Verordening (EU) 2019/502 zou overeenkomstig dit voorstel uiterlijk op 24 oktober 2020, de laatste dag van het IATA-zomerseizoen 2020, ophouden van toepassing te zijn. Hierdoor zou de oorspronkelijke beoogde toepassingsperiode van twaalf maanden gehandhaafd blijven.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

Dit voorstel behelst een beperkte wijziging van een aantal bepalingen in verband met de toepassingsperiode van twee bestaande verordeningen, die als *lex specialis* een antwoord bieden op enkele gevolgen van het feit dat het Unierecht niet langer op het Verenigd Koninkrijk van toepassing zal zijn. De inhoudelijke bepalingen van de gewijzigde handelingen worden niet gewijzigd en blijven van toepassing. Zodoende is dit voorstel volledig in overeenstemming met de bestaande wetgeving.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

Het voorstel maakt deel uit van en is volledig in overeenstemming met de noodmaatregelen van de Unie voor de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Unie zonder terugtrekkingsakkoord.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

Aangezien artikel 91, lid 1, en artikel 100, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) de rechtsgrondslag vormen voor de twee te wijzigen verordeningen, moet voor deze wijzigingsverordening dezelfde rechtsgrondslag worden gebruikt.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Aangezien het voorstel de bepalingen van het bestaande Unierecht wijzigt, kan het doel daarvan alleen middels een handeling van de EU worden bereikt.

- **Evenredigheid**

De voorgestelde verordening wordt geacht evenredig te zijn aangezien zij niet verder gaat dan wat nodig is om het effect van de verlenging van de termijn van artikel 50, lid 3, VEU voor de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Unie op de bestaande noodverordeningen inzake weg- en luchtvervoer op te vangen. Het voorstel bevat geen andere wijzigingen die geen verband houden met de verlenging van de in artikel 50, lid 3, VEU vastgestelde termijn.

- **Keuze van het instrument**

Aangezien het voorstel tot doel heeft twee bestaande verordeningen te wijzigen, is het gekozen instrument eveneens een verordening. Gezien het beperkte aantal voorgestelde wijzigingen is een herschikking van de twee verordeningen niet nodig.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

Niet van toepassing vanwege de beperkte draagwijdte van de voorgestelde verordening en het uitzonderlijke en eenmalige karakter van de gebeurtenis die de nood aan dit voorstel, kort na de vaststelling van de twee betrokken handelingen, heeft doen ontstaan.

- **Raadpleging van belanghebbenden**

Niet van toepassing vanwege de beperkte reikwijdte van de voorgestelde verordening en de uitzonderlijke en eenmalige aard van de gebeurtenis die dit voorstel noodzakelijk maakt. Zoals hierboven uiteengezet, is het voorstel enkel gericht op de aanpassing van de aanpak die aan de twee betrokken handelingen ten grondslag ligt, wat de verschillende termijnen betreft, aan de nieuwe situatie die is ontstaan na de verlenging van de in artikel 50, lid 3, VEU bepaalde termijn.

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

Dit voorstel is intern juridisch en technisch geanalyseerd om te verzekeren dat de voorgestelde maatregel het beoogde doel bereikt, maar tegelijk beperkt blijft tot het strikt noodzakelijke.

- **Effectbeoordeling**

Vanwege de uitzonderlijke aard van de situatie en de beperkte draagwijdte van het voorstel is geen effectbeoordeling nodig. Zoals hierboven uiteengezet, is het voorstel er enkel op gericht de aanpak, wat de verschillende termijnen betreft, die aan de twee betrokken handelingen ten grondslag ligt aan te passen aan de nieuwe situatie die ontstaan is na de verlenging van de in artikel 50, lid 3, VEU bepaalde termijn.

- **Grondrechten**

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de toepassing of de bescherming van de grondrechten.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Niet van toepassing.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

Niet van toepassing vanwege de beperkte draagwijdte en de beperkte looptijd van de voorgestelde maatregel.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU) 2019/501 en Verordening (EU) 2019/502 wat de toepassingsperioden betreft

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 91, lid 1, en artikel 100, lid 2,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's²,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

1. Op 29 maart 2017 heeft het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (hierna het “Verenigd Koninkrijk” genoemd) kennisgegeven van zijn voornemen om zich uit de Unie terug te trekken krachtens artikel 50 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. De Verdragen zijn niet meer van toepassing op het Verenigd Koninkrijk met ingang van de datum van inwerkingtreding van een terugtrekkingsakkoord of, bij gebreke daarvan, na verloop van twee jaar na die kennisgeving, tenzij de Europese Raad in overeenstemming met het Verenigd Koninkrijk met eenparigheid van stemmen besluit deze termijn te verlengen.
2. Ter voorbereiding van de mogelijkheid dat het Verenigd Koninkrijk zich zonder akkoord op 30 maart 2019 uit de Unie zou terugtrekken, zijn op 25 maart 2019 Verordening (EU) 2019/501³ van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EU) 2019/502⁴ van het Europees Parlement en de Raad aangenomen, om de basisconnectiviteit in enerzijds het vervoer van passagiers en goederen over de weg en anderzijds het luchtvervoer tussen de Unie en het Verenigd Koninkrijk te waarborgen.

¹ PB C [...] van [...], blz. [...].

² PB C [...] van [...], blz. [...].

³ Verordening (EU) 2019/501 van het Europees Parlement en de Raad van 25 maart 2019 betreffende gemeenschappelijke regels ter waarborging van basisconnectiviteit in het goederen- en personenvervoer over de weg in verband met de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Unie (PB L 85I van 27.3.2019, blz. 39).

⁴ Verordening (EU) 2019/502 van het Europees Parlement en de Raad van 25 maart 2019 betreffende gemeenschappelijke regels ter waarborging van basisconnectiviteit in het luchtvervoer in verband met de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Unie (PB L 85I van 27.3.2019, blz. 49).

3. Deze handelingen zijn vastgesteld kort na de eerste verlenging van de in artikel 50, lid 3, VEU bedoelde termijn tot en met 12 april 2019. Op verzoek van het Verenigd Koninkrijk heeft de Europese Raad op 11 april 2019⁵ ingestemd met een verdere verlenging van die termijn tot 31 oktober 2019. Tenzij het Verenigd Koninkrijk het terugtrekkingsakkoord⁶ uiterlijk op 31 oktober 2019 ratificeert of om een derde verlenging verzoekt, waartoe de Europese Raad met eenparigheid van stemmen een besluit dient te nemen, verstrijkt de termijn op grond van artikel 50, lid 3, VEU op 31 oktober 2019. Per 1 november 2019 wordt het Verenigd Koninkrijk een derde land.
4. Verordening (EU) 2019/501 en Verordening (EU) 2019/502 houden op respectievelijk 31 december 2019 en 30 maart 2020 op van toepassing te zijn. Om het effect van de nieuwe timing voor de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Unie op te vangen na de tweede verlenging van de periode van artikel 50, lid 3, VEU met zeven maanden moet de toepassingsperiode van die verordeningen worden verlengd, rekening houdend met de kernbeginselen die ten grondslag liggen aan de noodmaatregelen en de aanvankelijk bedoelde toepassingsperioden.
5. Gelet op de verlenging van de in artikel 50, lid 3, VEU bedoelde periode met zeven maanden moet de toepassingstermijn van Verordening (EU) 2019/501 met zeven maanden worden verlengd tot en met 31 juli 2020. Die verlenging moet ervoor zorgen dat de aanvankelijk beoogde toepassingsperiode van negen maanden wordt behouden en dat, met betrekking tot de toepassingstermijn, de doelstelling om de connectiviteit in het wegvervoer na de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk tijdelijk te handhaven wordt gewaarborgd.
6. Er moet worden gewaarborgd dat passagiers tijdens geregeld internationaal vervoer en bijzondere vormen van internationaal geregeld vervoer tussen Ierland en Noord-Ierland, in de grensregio van Ierland kunnen worden opgenomen en afgezet tijdens dezelfde periode van zes maanden als oorspronkelijk bedoeld. Daarom moet de verwijzing naar de in artikel 2, lid 3, onder d), van Verordening (EU) 2019/501 bedoelde einddatum worden vervangen door een verwijzing naar een periode van zes maanden vanaf de datum van toepassing van die verordening.
7. Met het oog op de continuïteit bij het opnemen en afzetten van passagiers in de grensregio van Ierland tijdens geregeld internationaal vervoer en bijzondere vormen van internationaal geregeld vervoer tussen Ierland en Noord-Ierland moet de geldigheidsduur van de in artikel 4, lid 3, van Verordening (EU) 2019/501 bedoelde vergunningen voor exploitanten van touringcar- en autobusdiensten uit het Verenigd Koninkrijk worden aangepast aan de nieuwe datum waarop die verordening ophoudt van toepassing te zijn.
8. De termijn waarbinnen de Commissie de in artikel 11, lid 1, van Verordening (EU) 2019/501 bedoelde gedelegeerde bevoegdheden mag uitoefenen moet worden aangepast aan de nieuwe datum waarop die verordening ophoudt van toepassing te zijn.
9. Gezien de verlenging van de in artikel 50, lid 3, VEU bedoelde termijn met zeven maanden zou de toepassingstermijn van Verordening (EU) 2019/502 indien er geen aanpassingen zouden plaatsvinden minder dan de helft van de aanvankelijk beoogde termijn bedragen en eindigen op 30 maart 2020. Dat zou de periode gedurende welke

⁵ Besluit (EU) 2019/584 van de Europese Raad (PB L 101 van 11.4.2019, blz. 1).

⁶ Akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (PB C 144I van 25.4.2019, blz. 1).

luchtvaartmaatschappijen uit het Verenigd Koninkrijk vluchten naar de Unie mogen uitvoeren, aanzienlijk beperken. Om de oorspronkelijke beoogde toepassingsperiode te weerspiegelen, moet de toepassingstermijn van Verordening (EU) 2019/502 met nog eens zeven maanden worden verlengd. Om samen te vallen met de laatste dag van het IATA-zomerseizoen 2020 moet Verordening (EU) 2019/502 uiterlijk op 24 oktober 2020 ophouden van toepassing te zijn.

10. Rekening houdend met de onzekerheid over de toepassingsdatum van Verordening (EU) 2019/501 en Verordening (EU) 2019/502 en om ervoor te zorgen dat de bepalingen van deze verordening onder alle omstandigheden tijdig worden toegepast, moet deze verordening met spoed in werking treden,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Wijzigingen van Verordening (EU) 2019/501

Verordening (EU) 2019/501 wordt als volgt gewijzigd:

- 1) artikel 2, lid 3, onder d), wordt vervangen door:

"d) het opnemen en afzetten van passagiers in de grensregio van Ierland tijdens geregeld internationaal vervoer en bijzondere vormen van internationaal geregeld vervoer tussen Ierland en Noord-Ierland, voor een periode van zes maanden vanaf de toepassingsdatum van deze verordening als bedoeld in de tweede alinea van artikel 12;"
- 2) in artikel 4 wordt lid 3 vervangen door:

"3. Vergunningen die overeenkomstig lid 2 van dit artikel geldig blijven, kunnen, wanneer zij onder dezelfde algemene voorwaarden zijn vernieuwd of wanneer zij zijn gewijzigd met betrekking tot haltes, tarieven of dienstregeling en met inachtneming van de voorschriften en procedures die zijn opgenomen in de artikelen 6 tot en met 11 van Verordening (EG) nr. 1073/2009, uiterlijk tot en met 31 juli 2020 verder worden gebruikt voor de in lid 1 van dit artikel genoemde doelstellingen."
- 3) in artikel 11 wordt lid 1 vervangen door:

"1. De in artikel 7, lid 2, en artikel 8, lid 2, bedoelde bevoegdheidsdelegatie wordt aan de Commissie toegekend tot 31 juli 2020."
- 4) in artikel 12 wordt de vierde alinea vervangen door:

"Deze verordening houdt op van toepassing te zijn op 31 juli 2020."

Artikel 2

Wijziging van Verordening (EU) 2019/502

In artikel 16, lid 4, van Verordening (EU) 2019/502 wordt punt b) vervangen door:

"b) 24 oktober 2020."

Artikel 3

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter